

Síla umění a vědy přetrvává věky

Galerista **Zdeněk Sklenář** musel ve své pražské galerii, stejně jako jiné instituce, kvůli koronaviru odložit plánované výstavy a s nimi spojené akce. V oboru výtvarného umění podniká ovšem také v dalších zemích, především v Číně.

BLANKA FRAJEROVÁ

LN Budou mít současná opatření nějaký dopad na vaše česko-čínské aktivity?

Zatím se domnívám, že žádné. Samozřejmě je důležité, jak dlouho bude tato vypjatá situace trvat a jak se s ní svět vyrovná. Otázkou spíše je, jak zareaguje Evropa a USA. Finanční újmy se dají odhadnout jen do jisté míry. Pokud to však nebudou ztráty lidské, vše je nahraditelné. Držím se slov hvězdáře Tychona Braheho „Ani moc, ani zbraně, jen síla umění a vědy přetrvává věky“. Jsem optimista. Novou zkušenost prožíváme všichni.

LN Znamená to tedy, že jste asi jediný, kdo nemá starosti?

Přirozeně, že mám, ale v Číně a na území jiných států běží naše dlouhodobě rozpracované projek-

ty. Omezuje mě pochopitelně nemožnost cestovat, ale jsou e-maily a telefony. Větší starost bych mohl mít, pokud se situace nezmění ve smyslu zákazu vstupu do výstavních sál a nemožnosti širších osobních kontaktů s provozem našich tuzemských galerií.

LN Můžete specifikovat své aktivity v Číně?

Pořádám výstavy, studijní pobyt, přednášky, to provází nakladatelská činnost a produkce filmů o umění. Zároveň zde realizuji uměřený obchod, který toto všechno živí. Radost mi dělá především možnost seznamovat jiné národy s českým uměním.

LN Proč jste expandoval právě do Číny?

Vyšel jsem z rodinné tradice. Dveře mi otevřel malíř Zdeněk Sklenář, bratr mého tatínka, jehož dílo Čína s nadšením přijala. To mi umožnilo dostat se do nejvyšších vrstev tamní společnosti. Pohybují se na území celé Číny. Centrem je Peking a další metropole Šanghaj a Hongkong. Moje tamní aktivity byly oceněny nejvyšším uznáním Čínské národní akademie pro malbu. Za rok 2018 jsem obdržel titul Nejvlivnější zahraniční umělecká instituce roku.

LN Můžete charakterizovat čínský trh s výtvarným uměním?

FOTO GALERIE ZDENĚK SKLENÁŘ

Je živý a nepředstavitelně mocný. Uvědomme si stáří čínských dějin, což je pět tisíc let. Tradice nefritu – národního kamene –, tušové malby, porcelánu se vyvíjela po staletí a stále si drží prioritu. Ale tím, jak se Čína proměňuje v informační společnost pod vlivem elektronických médií, vzniká zároveň tradice nová, reprezentují ji malířské celebrity Čang Siao-kang, Jüe Min nebo například Wang Kuang I. Oni představují vrchol této proměny a právem dosáhli celosvětového úspěchu.

LN Má některý český výtvarník v tak kulturně odlišných končinách úspěch?

Po výstavě Kupky v Národní galerii Číny v Pekingu v roce 2005 se strhujícího úspěchu ve stejné instituci dočkal Bohuslav Reynek a Zdeněk Sklenář. U Reynka to vedlo k prudkému růstu cen. Sklenář šokoval. Následné otázky, jak může náš umělec propojit západní a východní kulturu v harmonický celek, vedly k jeho plnému uznání.

Sklenářovu malbu a ilustraci *Opičtího krále* si zamilovali a doslova přivlastnili. Na trhu jsme ovšem omezeni kvůli počtu Sklenářových obrazů, kterých je pouze 265. Představte si čínskou malířskou jedničku Čchi Paj-še s jeho padesáti tisíci obrazy! Přesto jsou výskytem vzácné. Tak je ten trh obrovský. Karla Malicha za jeho života navštívil osobně pan Wang I, který pro Times Art Museum získal 47 Malichových originálů, a zájem roste. Výstava Milana Grygara v Today Art Museum v Pekingu znamenala pro Čínu nový moment. Dá se říci, že Čína do Grygara byla jiná než po Grygarovi. Ukázal jí nový rozměr tušové malby, kterým je objev zvuku při vznikání obrazu. Přitom se Čína považuje za otce a matku tušové malby. A Jiří Straka, který v Pekingu trvale žije, si dokonce pomalu, ale jistě získává sympatie

v pozici reformátora tušové malby. Josef Achrer sedmi výstavami na území Číny dokázal svou malbou pojmenovat to, co Čína v současnosti prožívá. Prudkou proměnu v elektronickou společnost a nebezpečí z toho plynoucí. To jsou jen některé z příkladů.

LN A naopak, kupují tuzemští sběratelé čínské autory?

Ano, originálů od proslulých současných čínských autorů zde máme již stovky.

LN Je velký rozdíl mezi cenami děl u nás a v Číně?

Zásadní, protože je propastný rozdíl v našich ekonomikách. Ceny tam jsou na světové úrovni, která je mnohonásobně vyšší. České vrcholy výtvarného umění tam však s trochou trpělivosti směřují.

LN Musel jste odložit výstavu svého strýce Zdeňka Sklenáře. O co jsme prozatím přišli?

Retrospektivní výstava *Splněný sen*, představující více než 60 výjimečných obrazů, měla být zahájena 29. 3. Pocta k nedožitým 110. narozeninám mistra a současně k 30. výročí vzniku Galerie Zdeněk Sklenář je zatím odložena na neurčito, možná na druhou polovinu října. Nejnovější výstava *Zdeněk Sýkora 100* jsme prodloužili do 13. 6., abychom potěšili ty, kdo ji za současné situace nestihli.